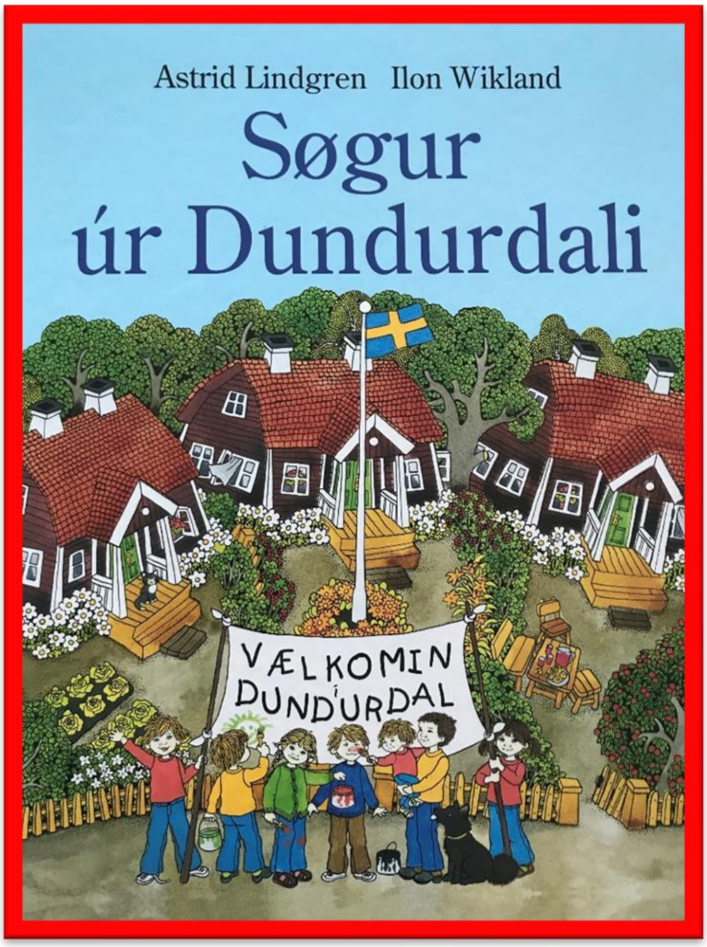

Uppgávuhefti

Barnafagnaður í Dundurdali
og
Vár í Dundurdali

©Rithøvundur og teknari: Astrid Lindgren og Ilon Wikland

Bókadeild Føroya Lærarafelags 2007

Turid Vang Frederiksen |

© Nám

Innihaldsyvirlit

Arbeiðsgongd	1
Undanvitan	2
Barnafagnaður í Dundurdali	4
Vár í Dundurdali	21
Eitt sindur um Astrid Lindgren	38

Arbeiðsgongd

1. Les síðuna.
2. Loys uppgávunar, sum hoyra til síðuna.
    a. Eingi síðutøl eru í bókini, og tí er ein mynd á opnuni, sum vísir, hvørjar síður uppgávan hoyrir til.
    b. Tú finnur øll svarini ella tey flestu orðini á síðuni/opnuni, sum myndin vísir til.

© Nám

Undanvitan

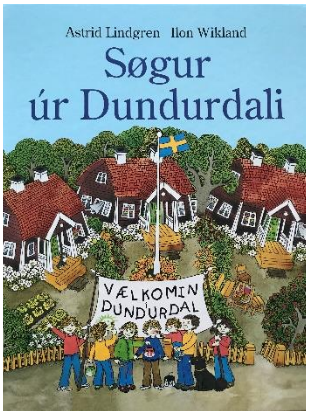

1. Hvør hevur skrivað søgurnar?

____

2. Hvør hevur teknað myndirnar?

____

3. Lýs, hvat tú sært á forsíðuni. Hvørjir lutir og fólk eru at síggja, og hvat gera fólkini?

____

____

____

____

____

____

____

____

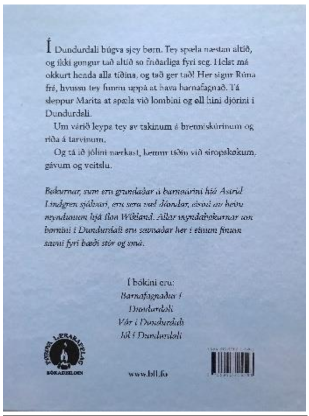

Í Dundurdali búgva sjey børn. Tey spæla næstan altíð, og ikki gongur tað altíð so friðarliga fyri seg. Helst má okkurt henda alla tíðina, og tað ger tað! Her sigur Rúna frá, hvussu tey funnu uppá at hava barnafagnað. Tá sleppur Marita at spæla við lombini og øll hini djórini í Dundurdali.

Um várið leypa tey av takinum á brenniskúrinum og ríða á tarvinum.

Og tá ið jólini nærkast, kemur tíðin við sirópskøkum, gávum og veitslu.

Bøkurnar, sum eru grundaðar á barnaárini hjá Astrid Lindgren sjálvari, eru sera væl dámdar, eisini av teimum myndunum hjá Ilon Wikland. Allar myndabøkurnar um børnini í Dundurdali eru savnaðar her í einum fínum savni fyri bæði stór og smá.

Í bókini eru:
Barnafagnaður í Dundurdali
Vár í Dundurdali
Jól í Dundurdali

www.bll.fo

4. Les hvat stendur á baksíðuni á bókini.

5. Hvussu eita søgurnar í bókini?

___

___

___

6. Hvussu nógv børn búgva í Dundurdali?

___

7. Hvat veitst tú um Astrid Lindgren?

___

___

___

___

___

___

___

Barnafagnaður í Dundurdali

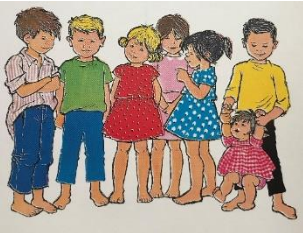

1. Hvussu eita børnini, sum búgva í Dundurdali?

2. Hvussu eita húsini í Dundurdali?

3. Hvørji børn búgva saman, og á hvørjum garði búgva tey?

© Nám

4. Loys krossorðagátuna. Brúka nøvnini á børnunum, dalinum og gørðunum.

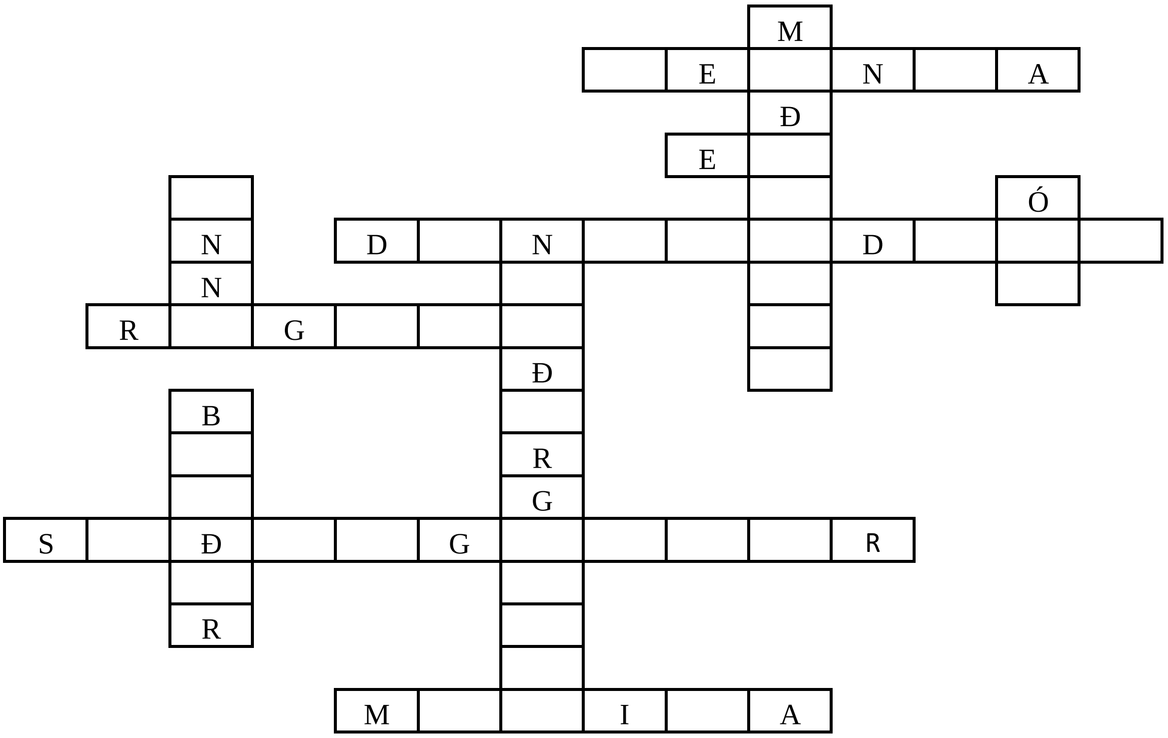

5. Hvat las Ragnar í blaðnum?

____

6. Hvat sigur Ragnar, tey skulu gera fyri Maritu?

____

____

7. Hvat vónar Ragnar, at Marita heldur uppat við at gera?

8. Finn trý ymisk orð á síðuni, sum byrja við bókstavunum.

b/B	**h/H**	**o/O**	**s/S**

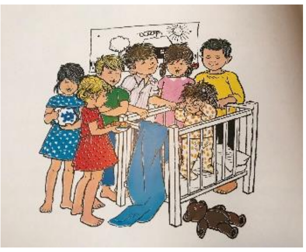

9. Hvat fekk Marita at eta um morgunin?

10. Hvønn sang sungu tey fyri Maritu?

11. Nevn fýra litir, sum eru á myndini?

12. Tekna og lita tað, sum Marita fekk at eta. Brúka hugflogið.

13. Hvat skuldi Marita royna?

____

14. Hvar fóru tey at ríða?

____

15. Helt Marita tað verður stuttligt? Grundgev fyri svarinum.

____

____

16. Helt Ragnar, at tað var stuttligt hjá Maritu?

____

____

17. Skriva orðini, sum mangla.

So ___________ Ragnar _________ hana ______________________. Tá ________ hon glað, _____ tað _______ fylið ______________.

18. Set orðini rætt saman og skriva setningin á regluna niðanfyri.

segði – serliga - Hatta – Óli. – stuttligt - var – hjá – Maritu – ikki

____

____

19. Greið frá onkrum stuttligum, sum tú hevur roynt.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

© Nám

20. Í Stokkhólmi koyra tey í karusell, men eingin er í Dundurdali. Hvat gera tey so?

____

21. Hvat kann henda, tá ið tú koyrir í karrusell?

____

22. Hví helt Marita, tað ikki vera stuttligt at reiggja?

____

23. Hvør segði, at tey skuldu gevast?

____

24. Finn fýra navnorð (ein/eitt ella fleiri) og skriva tey í kassan niðanfyri.

25. Skriva nøvnini í bókstavarað. Ragnar, Anna, Marita, Bárður.

1. ___________________
2. ___________________
3. ___________________
4. ___________________

© Nám

26. Hvat fara tey at spæla fyri Maritu nú?

____

27. Hvørji eru við í spælinum?

____

28. Hvussu lótu børnini seg í, sum vóru við í spælinum?

____

____

____

29. Hvussu nógv sjálvljóð/klapp eru í orðunum niðanfyri? Skriva í kassan.

truplari	**sjónleik**	**ránsmenn**	**dálkaðu**	**óhugnaligir**	**bangin**	**skjótt**

30. Nevn fýra likamslutir og fýra klædnapløgg, sum eru á myndini.

likamslutir	fótur				
klædnapløgg	turriklæði				

31. Tey hava ongan rusjibana. Hvat sigur Ragnar, at tey skulu gera við Maritu?

32. Hvør lat Maritu glíða út ígjøgnum vindeyga?

33. Hvør kom rennandi, tá ið Marita skríggjaði?

34. Hvat segði hon við Ragnar og Bárð?

35. Hvussu heldur Rúna gumma, at Barnafagnaðurin í Dundurdali skal haldast?

36. Hvør var ikki samdur við Rúnu gummu?

37. Hvat er á myndini? Set ring um rætta svarið.

Sært tú hetta á myndini?	**Ja**	**Nei**
Tíggju høsn.	**A**	**G**
Tveir skorsteinar.	**H**	**B**
Ein grønur bóltur.	**D**	**R**
Ein reyður bóltur.	**Ø**	**S**
Ein brún ketta.	**N**	**Í**
Tveir fuglar.	**M**	**S**
Eitt blátt teppi.	**S**	**N**
Tjúgu vindeygu.	**K**	**U**
Gular blómur.	**N**	**U**
Tvær tunnur.	**L**	**R**

Set bókstavirnir frá **ja** saman. ________________________________

Set bókstavirnir frá **nei** saman. ________________________________

38. Hvat gjørdu børnini, sum vóru samd við Rúnu gummu?

____

____

____

____

© Nám

39. Er Marita glað nú? Grundgev fyri svarinum.

____

40. Hvussu eita hesi hjá grísi?

mamman	**pápin**	**børnini**

41. Set orðini rætt saman og skriva setningin niðanfyri.

níggju. - grísar, - Hon - júst - heilar - fingið - hevði

____

teimum. - hyggja - væl - Maritu - at - dámdi – at

____

42. Tekna og lita ein grís niðanfyri.

43. Hvørjum djórum hyggja genturnar at?

____

44. Hvussu eita mamman og pápin hjá smálombum og kálvum?

	mamman	**pápin**
smálombum		
kálvum		

45. Skriva orðini, sum mangla.

”Vit ____________ heldur ____________ ______________alt, _________ vit __________ her í _______________________,” segði ________________.”Skal ________ ________ Barnafagnaður, so ______ ______ ________ Barnafagnaður.”

46. Skriva orðini í kassanum í fleirtali.

eintal	**fleirtal**
lamb	
gumma	
kálvur	

47. Hvat fáa kaninirnar at eta?

____

48. Hvat djór heldur Marita kaninirnar eru?

____

49. Hvat spæla genturnar við kettlinginum?

____

____

50. Hvussu eita mamman, pápin og børnini hjá hundi og kettu?

	mamman	**pápin**	**børnini**
hundi			
kettu			

51. Tekna og lita sóljur niðanfyri.

52. Finn seks navnorð tvørturum og fýra niðureftir. Tey eru øll at finna í tekstinum.

Set ring um orðini.

B	O	R	Ð	S	F	B
D	U	K	K	A	G	Æ
R	H	I	Á	F	L	P
S	M	Á	T	T	A	E
T	A	K	B	Ú	S	A
Ó	M	K	J	Ó	L	I
L	M	K	A	K	A	S
U	A	G	R	T	U	V
R	B	O	L	L	I	N

Skriva tey funnu navnorðini í kassan.

53. Set navnorðini í uppgávu 52 í bókstavarað.

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________
4. ____________________
5. ____________________
6. ____________________
7. ____________________
8. ____________________
9. ____________________
10. ____________________

54. Hvar og hvat fóru genturnar at spæla?

55. Hvat fingu genturnar at eta frá mammunum?

56. Hvat sigur Marita, tá ið hon er í góðum lag?

57. Hvat høvdu Ragnar, Bárður og Óli gjørt til Maritu?

58. Hvussu høvdu teir gjørt spælivognin?

© Nám

59. Hvar fóru tey við Maritu, og hvat gjørdu tey?

____

____

____

60. Hvussu nógv sjálvljóð/klapp eru í orðinum niðanfyri? Skriva í kassan.

gomlum	**trækassa**	**hjólini**	**degi**	**vognin**	**ongantíð**	**stuttligari**

61. Set orðini rætt saman og skriva setningin niðanfyri.

í . - Hon - áður - stuttligari – Barnafagnað, - tí – vís - hevði - havt - ongantíð - eri - ein - eg-

____

____

62. Hvussu skuldi tín spælivognur sæð út? Tekna og lita hann niðanfyri.

63. Hvat er á myndini? Set ring um rætta svarið.

Sært tú hetta á myndini?	**Ja**	**Nei**
Marita svevur.	**S**	**R**
Bamsan er grøn.	**K**	**M**
Ein mynd hongur á vegginum.	**O**	**S**
Tremmusongin er hvít.	**V**	**N**
Børnini gráta.	**L**	**Ó**
Genturnar eru í kjóla.	**N**	**P**
Ein drongur hevur gult hár.	**A**	**E**
Dreingirnir hava húgvu á høvdinum.	**D**	**Ð**
Genturnar hava langt hár.	**Ð**	**T**
Dreingirnir hava stutt hár.	**I**	**D**

Set bókstavirnir frá **ja** saman. Marita ________________________________,

Set bókstavirnir frá **nei** saman. tí hon var ________________________________.

64. Hvat heldur tú, at Marita droymir um? Brúka hugflogið.

65. Hvat gjørdu hini børnini, tá ið Marita var sovnað?

66. Hvat heldur tú skuldi verið við á einum góðum Barnafagnaði?

Vár í Dundurdali

1. Lýs, hvat tú sært á myndini. Hvørjir lutir og fólk eru á myndini, og hvat gera fólkini?

2. Finn sjey navnorð tvørturum og seks niðureftir. Tey eru øll á myndini. Set ring um orðini.

H	Ú	S	Á	L	Á	S
B	A	M	S	A	T	T
J	K	U	S	T	U	R
D	Ð	J	N	A	N	Æ
U	N	Æ	Ó	K	N	T
K	H	U	R	Ð	A	E
K	R	K	U	E	T	P
A	D	G	R	A	S	P
T	R	A	P	P	A	I

© Nám

3. Hvussu nógv hús og børn eru í bygdini?

____

4. Hvat heldur Óli um Maritu?

____

____

5. Hvat er á myndini? Set ring um tað rætta.

Sært tú hetta á myndini?	
Marita hevur blómur í hondini.	**G**
Ein drongur hevur plástur á beininum.	**R**
Ein drongur hevur hendurnar í lummanum.	**L**
Allar genturnar eru í niðurdeili.	**S**
Ein genta hevur flættur í hárinum.	**A**
Allir dreingirnar eru í stuttbuksum.	**T**
Turriklæðið hjá gentuni er grønt.	**E**
Fleiri børn eru í reyðum hosum.	**Ð**

Set bókstavirnar saman, har ringur er um. Børnini eru ____________________.

6. Hvørjar blómur vaksa í urtagarðinum og í skóginum?

____

____

____

7. Maritu dámar væl at henta blómur. Hvat hendi hendan dagin?

____

____

8. Hvussu eita hesa blómurnar?

____________________ ____________________ ____________________

9. Skriva orðini, sum mangla.

”Jú, _____ tær ________ ______ villar,” segði _____________. ”Teir ______ heilt

______________ ____________.”

Marita ___________ ”orgliga” __________________ fyri ”_____________________”.

10. Hvar fóru Beinta, Anna og eg við Maritu?

____

____

11. Hvat heldur tú genturnar práta um?

____

____

____

12. Lita bókstavirnar.

Y	Y	Y	B	B	B	B	B	B	B	S	S
Y	Y	B	B	B	B	B	B	B	B	B	S
Y	B	B	B	H	H	H	H	B	B	B	B
B	B	B	H	H	H	H	H	H	B	B	B
B	B	H	H	H	Y	Y	H	H	H	B	B
B	B	H	H	H	Y	Y	H	H	H	B	B
B	B	B	H	H	H	H	H	H	B	B	B
B	B	B	B	H	H	H	H	B	B	B	B
B	B	G	B	B	G	G	B	B	G	B	B
B	B	B	G	B	G	G	B	G	B	B	B
B	B	B	B	G	G	G	G	B	B	B	B
Y	B	Y	B	Y	G	G	Y	B	Y	B	Y
B	R	B	R	B	G	G	B	R	B	R	B
G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G

G	Grønt
H	Hvítt
B	Ljósablátt
R	Reytt
S	Grátt
Y	Gult

Hvat sært tú á myndini?

____

13. Skriva navnorðini í eintali ella í fleirtali.

eintal	fleirtal
stova	
garður	
	borð
	kassar
krakkur	
	skáp
bolli	
djór	

14. Hvat hava Beinta, Anna og eg gjørt úti í garðinum?

15. Hvat gjørdu tær úti í garðinum saman við Maritu?

16. Hví fór Marita at gráta?

17. Hvat gera Ragnar, Bárður og Óli?

18. Hví ýldi Marita?

19. Hvat hendi við Ragnari?

20. Set orðini rætt saman og skriva setningin niðanfyri.

smá - ”Ja, - verðið - várið. - stongd - um - áttu - at - børn - inni

____

____

21. Tekna ein bát og lita hann.

22. Eitt orð á hvørjari reglur hóskar ikki til, lita tað blátt.

húgva	turriklæði	hattur	vognur
troyggja	vestur	træ	skjúrta
reytt	hundur	blátt	brúnt
gráta	ganga	genta	bera
eyga	hoyra	hond	hosa

© Nám

23. Hvat gera børnini á veg heim úr skúlanum, tá ið tað er vátt allastaðni?

____

____

____

____

____

24. Skriva orðini, sum mangla.

”Hvør ____________ gjørt av, at ______ bara ____________ ____________ á ______________?” segði ______________ seinni.

25. Bókstavirnir eru blandaðir. Set teir rætt saman, so tú fært eitt nýtt orð.

blandaðir bókstavir	**nýtt orð**
ðta	
aavh	
tye	
knvusa	
tylvaies	

© Nám

26. Hvørji djór eru í Dundurdali?

____

27. Hvat gera børnini hvønn morgun?

____

28. Hvat er á myndini? Set ring um tað rætta.

Sært tú hetta á myndini?	
Eitt liggjandi fyl.	**D**
Ein drongur heldur í eini spann.	**J**
Ein høna er í fjósinum.	**P**
Fylið stendur uppi.	**K**
Ein genta hevur Maritu í fanginum.	**Ó**
Ein kálvur liggur á gólvinum.	**G**
Tað eru fimm børn í fjósunum.	**R**
Marita rennur eftir gólvinum.	**T**

Set bókstavirnir, har ringur er um saman. Í Dundurdali eru nógv ________________.

29. Hvussu eita mamman, pápin og børnini hjá hesti og høsnum?

	mamman	**pápin**	**børnini**
hesti			
høsnum			

30. Hvat løgið hendi ein morgun í vár?

____

____

____

31. Hvat má “eg” gera við lambið?

____

32. Tel, hvussu nógv er á myndini.

Gentur ____

Hvít lomb ____

Svørt lomb ____

Taskur ____

Íalt ____9

33. Hvat ger lambið, tá ið tað vil hava at eta?

____

34. Hví dámar kettlinginum ikki, at lambið kemur inn?

____

35. Finn 12 navnorð (ein/eitt/fleiri) og skriva tey í kassan niðanfyri.

36. Skriva orðini í uppgávu 35, sum hava 1 og 2 stavilsi/klapp.

1 stavilsi/klapp				
2 stavilsir/klapp				

37. Hvør er Brandur?

____

38. Hvat gjørdi Ragnar í haganum?

____

____

____

39. Lita bókstavirnar.

Y	Y	Y	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Y	Y	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Y	B	B	B	B	H	H	H	B	B	B	B
B	B	B	H	H	H	H	H	H	H	B	B
B	B	B	H	S	H	H	H	S	H	B	B
B	B	H	H	H	S	S	S	H	H	H	B
B	B	H	H	H	S	S	S	H	H	H	B
B	B	H	H	H	H	S	H	H	H	H	B
B	B	H	H	H	H	H	H	H	H	H	B
B	B	H	H	H	H	H	H	H	H	H	B
B	B	B	H	H	H	H	H	H	H	B	B
B	B	B	B	H	H	H	H	H	B	B	B
B	B	B	B	B	S	B	S	B	B	B	B
B	B	B	B	B	S	B	S	B	B	B	B
G	G	G	G	G	S	G	S	G	G	G	G

G	Grønt
H	Hvítt
B	Ljósablátt
S	Svart
Y	Gult

Hvat sært tú á myndini?

____

40. Hvat er tað at vera djarvur?

____

41. Hvat gera Ragnar, Bárður og Óli?

____

42. Hvat gera børnini á myndini? Finn fimm sagnorð (at) og skriva tey í kassan.

43. Hvørjir lutir eru á myndini? Finn 10 navnorð (ein/eitt/fleiri) og skriva tey í kassan.

44. Skriva orðini, sum mangla.

So _________ dreingirnir at _________________ um, ________ var tann ______________.

“Eg tori ____ leypa __________ av _______________ __ brenniskúrinum,” segði ____________.

”Tað ________ eg __________, “ segði ____________.

”Tað ________ eg __________, “ __________ Óli.

45. Hvat gjørdi tarvurin uttanfyri fjósið?

____

____

46. Hvat er á myndini? Set ring um rætta svarið.

Sært tú hetta á myndini?	**Ja**	**Nei**
Genturnar hyggja at dreingjunum.	**S**	**E**
Marita situr á tarvinum.	**D**	**R**
Tarvurin er leysur.	**B**	**Y**
Tarvurin hevur horn.	**E**	**O**
Genturnar halda í einum hundi.	**M**	**G**
Allar genturnar eru í buksum.	**N**	**G**
Ein genta hevur langt gult hár.	**T**	**U**
Børnini síggja út at vera bangin.	**K**	**I**
Marita er í bláari húgvu.	**A**	**R**
Genturnar sita á rygginum á tarvinum.	**P**	**N**

Set bókstavirnar frá **ja** saman. Dreingirnir _____________________ seg á

Set bókstavirnar frá **nei** saman. _____________________á tarvinum.

47. Hvat gjørdi Beinta?

48. Hvat gjørdi Marita?

49. Hvat helt mamman um Beintu og hini um Maritu?

50. Hvat er tað djarvasta, sum tú hevur gjørt?

51. Skriva navnorðini í eintali ella í fleirtali.

eintal	ketta			genta
fleirtal		hosur	dreingir	

52. Hvat ger Snar, tá ið hann spælir krógva og blunda?

____

____

53. Hvat ger Marita, tá ið hon spælir krógva og blunda?

____

____

54. Í hvørjum spølum verður bóltur ikki brúktur? Lita rætta svarið reytt.

Krógva og blunda	**B**
Fótbólti	**R**
Hoppa band	**L**
Hondbólti	**T**
Gevi ljóð	**I**
Hoppa lastik	**K**
Borðtennis	**G**
Reytt, gult, grønt, stopp	**K**
Talvi	**A**

55. Hvat gjørdi pápin, tá ið tað fór at skýma?

56. Hvat gjørdu børnini uttanfyri?

57. Set orðini rætt saman og skriva setningin niðanfyri.

segði: - ”Tit - garvill, - Og - børn!” - pápi - jú - eru

58. Hygg at myndini. Hvussu heldur tú, at tey hava tað?

© Nám

Eitt sindur um Astrid Lindgren

Astrid Lindgren var fødd 14. november 1901 í Vimmerby í Svøríki. Sum barn búði hon á einum bóndagarði saman við sínum fýra systkjum. Astrid elskaði at lesa og skriva, tá ið hon gekk í skúla.

Hon átti tvey børn, ein drong og eina gentu. Søgurnar, sum hon hevur skrivað, vóru upprunaliga søgur, sum hon hevði fortalt fyri sínum børnum. Ein partur av hennara arbeiði bleiv at skriva barnabøkur. Hon er kend um allan heimin fyri serliga at hava skrivað barnabøkur eitt nú um Pippi Langsokk og Emil úr Lønnebergi. Nógvar av hennara bókum eru eisini gjørdar til film.

Fleiri av hennara barnabókum eru týddar til føroyskt. Her eru nakrar av teimum.

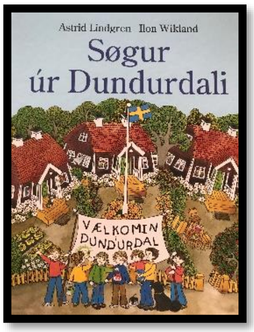

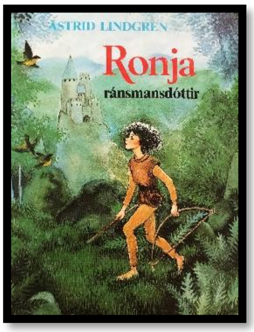

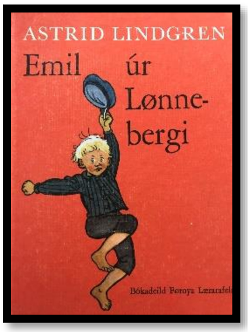

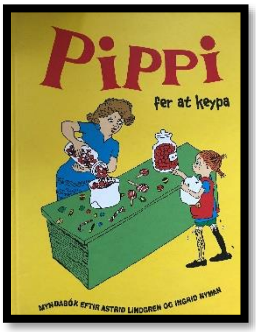

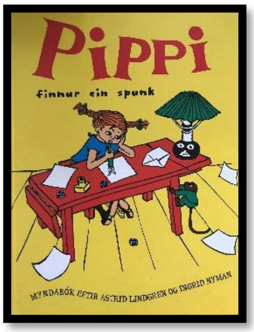

Hon doyði 28. januar 2002 í Stokkhólm í Svøríki.